

zyskał zamówienia na dostawę dla rządu perskiego przeszło 5000 ton materiałów nawierzchni kolejowej.

Ogólna wartość tego zamówienia wynosi zgórą półtora miliona złotych.

POLSKIE WOJSKA PANCERNE W RUMUNJI

Pod dowództwem mjr. Le Wittouxa przybył tu oddział polskich wojsk pancernych, który wykona szereg pokazów i ćwiczeń wspólnie z armią rumuńską. Przybył także szef departamentu technicznego M. S. Wojsk płk. Kossakowski.

W dniu dzisiejszym oddział w obecności p. R. P. Arciszewskiego, ministra komunikacji Franasovici, szefa sztabu jener. Antonescu, jeneralcji, licznych oficerów rumuńskich i przedstawicieli prasy, wykonał pierwszy wspaniały pokaz sprawności broni pancernej polskiej produkcji. Oddział pozostanie w Rumunii około 2 ch tygodni.

POŻAR W KLASZTORZE OO BAZYLIANÓW

W nocy wylucht w Zółkwi w klasztorze OO. Bazylianów gwałtowny pożar, który strawił budynek mieszkalny, gospodarskie oraz stodoły. Zachowały się tylko mury stajnie. Przyczyna pożaru nieznana.

NOWE ZWYCIĘSTWO

Polscy lotnicy zwyciężyli w zawodach balonowych o puchar Gordon Bennetta. Wobec tego następną turniej balonowy odbędzie się w Warszawie.

Z Brazylii

ODZNACZENIE BRAZYLII SKIE DLA PRYMASA POLSKI

J. Em. Ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski złożył wizytę J. Eks. p. Prezydentowi Vargasowi i przy tej okazji został udekorowany orderem «Cruzeiro do Sul». Następnie odwiedził Izbę deputowanych, gdzie był podejmowany przez Ministra spraw zewnętrznych. Wszelkie poselstwa p. poseł Tadeusz Grabowski wydał dla Ks. Prymasa wspaniały bankiet.

NOWE ZNACZKI POCZTOWE

Jak pisał z Rio donosi, zostaną wydane znaczki pocztowe z okazji pobytu J. Em. Ks. Kard. Pacelli w stolicy Brazylii. Znaczki te, wartości 300 i 700 reisów, nosić będą podobiznę Chrystusa Zbawiciela na Corcovado i napis: wizyta Ks. Kardynała Pacelli.

CENA HERWY SIĘ PODNIESIE

Jak się dowiadujemy, rząd ma nakazać osobnym dekretem używanie herwy w koszarach, zakładach i sierocinicach rządowych. Obowiązkowo ma przypadać dziennie na głowę filiżanka herwy. Zainteresowani zwrócili się już do p. Interwentora Stanu, by przy dostawie uwzględniono przedewszystkiem stan Paraná.

SAMOBÓJSTWO ARCHITEKTA

W Rio popełnił samobójstwo architekt Hans Schoenberg, narodowości niemieckiej. Powód nieznan.

Paraná

OKOŁO WYBORÓW

Komisja bez przerwy pracuje, by do końca doprowadzić obliczenie głosów, oddanych przy ostatnich wyborach. W najbliższych dniach można się spodziewać ostatecznego wyniku. Dotychczas przynajmniej większość głosów padła na partię P. S. D., następnie idzie U. R. P., a potem P. S. N.

Kto warcholi?

Kurytyba dnia 22 października 1934.

Pod tym tytułem, na skutek zezpeki umieszczonej w Gazecie Polskiej w Brazylii, o czym dokładnie informowaliśmy szanownych czytelników LUDU, z dnia 17 b. m. zwróciliśmy się do Redakcji Gazety Polskiej w Brazylii, by nam wyjawiała autora, podkreślając jednocześnie, że tylko pod tym warunkiem wypowiemy się o stosunku naszych organizacji do C. Z. P.

Zaznaczyć musimy, że takie wystąpienie nasze znalazło się z ogólnym uznaniem społeczeństwa, które reprezentujemy. Redakcja Gazety Polskiej jednak zamiast wskazać nam autora artykułu, ogłasza artykuł «Bez wykrętów» w swoim numerze 48, w którym uniewinnia nas od współudziału z osobnikami, przyznając się, że to było tylko nasunięcie się myśli zdrowo myślącemu człowiekowi, ma ale urządzić nas, że nie potępiamy wrogów artykułów i autora, że nie zabraniamy używania naszych nazwisk, słowem że nie bronimy C. Z. P. i t. d. a jak niektórzy przypuszczają to nawet odpowiedzialność za liczne nadużycia w samym C. Z. P. popełnione przez ich ludzi starano się na nas zwałić.

Zgodzi się opinia publiczna z nami, że Redakcja nie dając nam rzeczowej odpowiedzi, zwolniła nas temsamem od wypełnienia danego przyrzeczenia.

Ukrywanie się autora i postępowanie Redakcji nie jest dla nas zagadką. Na uzasadnienie naszego żądania nie mamy zamiaru przytaczać wszystkich motywów, wystarczy podkreślić wartość moralną osobników z «Gazety Polskiej» jej współpracowników, którzy nie wahał się ogłaszać demoralizujących artykułów (przypomniemy Drzażgi) w katolickiej gazecie, to też wydawca Gazety Polskiej poznawszy się na wartościach paszkwila, zaangażował go na redaktora. Przypomniemy obecnemu p. Redaktorowi, jak to jeszcze nie tak dawno Gazeta Polska tworzyła istne bagno i lała kubły brudu na członków Zarządu C. Z. P. minionej kadencji i to wszystko działo się pod protektoratem sfer miarodajnych i osobników odpowiedzialnych za wystąpienia antyreligijne. Wówczas napady te nie godziły w naszą polskość, w istnienie C. Z. P. w nasze najświętsze przekonania religijne. Właśnie Gazeta Polska i jej kierownicy duchowi siali wówczas zginię, wytwarzając życie niosące śmierć naszym współrodakom słabszym na duchu, zabijając u nich wszystko co wzniosłe, szlachetne i pełne godności narodowej. Pamiętajmy co powiedział autor Przedświutu «Lecz kto życiem swym śmierć daje — Ten gdy skona już nie wstaje».

Nie ludzimy się, że wcześniej czy później lepsze czasy nastaną. Utwierdza nas w tem przekonaniu między innymi, postępowanie sfer miarodajnych, które naszych działaczy odpowiedzialnie odznaczyły i za ich wydatną działalność na właściwe miejsce przeniosły.

Że w C. Z. P. źle się dzieje i że najłżejszy podmuch wstrząsa nim do podstaw mimo silnego poparcia sfer miarodajnych starokrajskich w formie brzęczącej, nie jest tajemnicą w kołach polskich a nawet brazylijskich.

Mimo wszystko organizację nie biorące czynnego udziału w C. Z. P. zajęły stanowisko wyciekające obserwacyjne. Czy takie stanowisko zajmuje C. Z. P. i sfery miarodajne wobec tych organizacji? NIE i jeszcze raz NIE! bo nie pomija żadnej sposobności, by organizacje te zdemoralizować i rozbić a potem zgryść jak niewinne jagnięta. Czynią to wszystko otwarcie i pragną nawet, by to niegodne ich postępowanie doszło do wiadomości szerokiego ogółu społeczeństwa.

Czy współpraca w takich warunkach jest możliwa, osądziła znaczna większość społeczeństwa polskiego w czasie ostatniego Sejmu.

Tak wyglądają uchoiwi i prości ludzie z Gazety Polskiej i im pokrewni.

JAN FAUCZ

FRANCISZEK LACHOWSKI.

IMPOSTO PREDIAL

Tutejsza Kolektoria stanowa ogłasza z dnia 18 b. m., że w ciągu tego miesiąca ściągane będą Imposto Predial i Taxa Sanitaria za czwarty kwartał.

KURYTYBA

POWRÓT DELEGATA OŚWIATY Z POLSKI

W niedzielę wieczorem po cięgiem z São Paulo powrócił do Kurytyby p. Józef Stańcowski, delegat na Zjazd Polaków z Zagranicy we Warszawie z ramienia Związku Towarzystw «Oświata». Związku Polskiego itd. W dniu wczorajszym odwiedził redakcję Ludu i dużo ciekawych rzeczy opowiadał. Na naszą prośbę przyszedł na łamach naszego pisma podzielić się z czytelnikami dalszymi wrażeniami i przegadał swej trzymiesięcznej trwającego podróży do Ojczyzny. P. profesorowi Stańcowskiemu, wybitnemu działaczowi polskiemu i katolickiemu, życzymy dalszego powodzenia w pracy.

OYRK SARRASANI

W połowie listopada przybywa do Kurytyby światowy cyrk Sarrasani.

ISKIERKI

— Z Rygi donoszą, że tamtejszy senat uniwersytecki zamknął fakultet medyczny dla kandydatów żydowskich; wszelkie interwencje przedstawicieli społeczeństwa żydowskiego pozostała bez skutku. Szkoda wielka, że to nie w Polsce!

— Rosja zgodziła się odstąpić Japonii za 170 milionów yens (jednostka monetarna japońska) swe prawa do kolei wschodnio-syberyjskiej. Jedną trzecią sumy ma być uiszczona dostawami wojskowymi. W ten sposób rozwiązano problem najważniejszy pomiędzy Japonią a Sowietami.

— W kopalni Grabsford w Anglii wskutek eksplozji, żywcem pogrzebanych zostało 260 górników. Płonący szyb zamurowano. Jest to największa katastrofa kopalniana ostatek czasów.

— W Güzendorf, w Górnej Bawarii Niemcy nie pozwolili Ks. Bp. Meiserowi głosić Słowa Bożego, lecz więcej niż 600 wieśniaków stanęło w obronie praw Kościoła, tak, że władze musiały cofnąć zakaz.

Wyjaśnienie

W związku z artykułami Gazety Polskiej nr. 42 i 43, które w bezczelny sposób atakują p. prezesa Jana Fauca i p. wiceprezesa Franciszka Lachowskiego, Zarząd Związku Tow. «Oświata» oświadcza, że w sprawie wniesionego wyjaśnienia do Conselho Consultivo ze strony «Oświaty», p. prezes Jan Fauca miał zupełne upoważnienie i aprobatę Zarządu do powzięcia wszelkich kroków w tej akcji. Zaznaczamy jeszcze, że wyjaśnienie zostało podane na żądanie jednego z członków Conselho Consultivo.

Jednocześnie wyjaśniamy, że Związek Tow. «Oświata» nie ma nic wspólnego z akcją C. Z. P. w celu uzyskania terepu od Rządu stanowego.

Zarząd.

Wspaniała uroczystość w Abranches

Związek Towarzystw «Oświata», łącznie z Tow. Króla Władysława Jagiełły i Tow. Polek Królowej Jadwigi z Abranches urządzają dnia 18-go listopada b. r. wspaniały obchód ku czci Królowej Jadwigi i Niepoległości Polski, na który przybędzie J. Eks. Ks. Biskup Teodor Kubina z Częstochowy. Przybędą również różne organizacje i towarzyszywa z Kurytyby i po bliższych koloniach, ze swymi delegacjami i szalandarami. Będzie to uroczystość, jakiej dotychczas Abranches nie widziało.

A więc w dniu 18 tym listopada wszyscy do Abranches.

W programie będą: uroczyste nabożeństwo, przemowy, przedstawienie, szurasko, loteria, koło szczęścia, licytacja, bal i wiele innych niespodzianek. Dokładny program obchodu podamy później.

HAŁAS W MIASTACH

Niezdolni ludzie.

Sen, aby był skuteczny, powinien mieć miejsce w pokoju dobrze przewietrzonym i cichym. Osoby, które śpią przy ulicach hałaśliwych, chociaż znośną hałas, nawet nie zważając nań, jednak po kilku miesiącach czują się nerwowo wyczerpani. A nie gorszego dla nerwów jak hałas w nocy. Niestety, nie wszyscy umieją uznać spokój nocy, potrzebny im do odpoczynku po dziennych troskach.

Niektóre osoby niesumienne rozmawiają głośno, lub hałasują przed mieszkaniami; niejedni szoferzy zaś niepotrzebnie kaza pracować motorem i sygnalem.

W miastach, gdzie brak policji, nie szanuje się świętego spokoju bliźniego. Rezultat tego wszystkiego ten, że coraz więcej przybywa ofiar mniejszych lub większych wstrząsów nerwowych. Osobom, podirytowanym, niespokojnym, zniechęconym i pesymistycznie usposobionym z powodów wyżej podanych lub utratą fosiatów, a nie mogącym uwolnić się od hałasu miasta, w którym mieszkają, zaleca się dzisiaj zastrzyki «Tono-fosane», które poprawiają stan ogólny i wzmacniają system nerwowy.

STOWARZYSZENIE STUDENTÓW «SARMACJA»

Zarząd St. Stud. «Sarmacja», zwołuje na dzień 4-go listopada b. r. o godz. 1-szej po południu wszystkich swych członków i sympatyków na Pólcrocze. Ważne Zebranie, w lokalu własnym przy ul. Brigadeiro Franco, 1853.

1-szy sekretarz, Antoni Firakowski

Wielki Bal w Abranches

Urządzany przez STOWARZYSZENIE STUD. «SARMACJA» wraz z TOW. WŁADYSŁAWA JAGIEŁŁY

W CELU ZBLIŻENIA MŁODZIEŻY STUDENCKIEJ Z KOLONIĄ WSPANIAŁA WYCIECZKA «SARMACJA» DO ABRANCHES. Dnia 28-go b. m. w niedzielę, Stow. Stud. «Sarmacja» urządza wspaniały wycieczkę do Abranches, na którą zaprasza wszystkich członków i sympatyków. W sprawie przejazdu prosimy poinformować się u Zarządu. Zbiórka wycieczki na placu Tiradentes o godz. 9-tej rano.

WIECZOREM WIELKI BAL!

Sekretarz Antoni Firakowski

Komitet Pomocy Ofiarom Powodzi w Polsce

ZŁOŻYLI NA POWODZIAN: 13.985\$700

Z poprzednich list

Ciąg dalszy z okolic Rio do Sul (R. Gr. do Sul)
Zebrał p. F. A. Sztormowski przy kaplicy Św. Stanisława Kostki: F. A. Sztormowski 5\$200; J. Petkiewicz 5\$; I. Zdzarski 5\$; J. Stachura 4\$; po 3\$: F. Petkiewicz, W. Oso-wski; po 2\$: B. Zygiel, F. Kulakowski, F. Stankiewicz, I. Merdek; P. Petkiewicz 1\$800; po 1\$: R. Betta, W. Wołczyński, F. Babiński, E. Grzybowski, J. Miecznikowski; A. Pieczkowski 2\$00; 40\$000

Lista p. Antoniego Grzybowski:
J. Grzybowski 5\$; po 2\$: A. Grzybowski, J. Kolasa, W. Kolasa, K. Kolasa, A. Stankiewicz, A. Łapiński; po 1\$: J. Bielski, M. Rozpendowski, J. Stankiewicz, F. Oso-wski, W. Stępkowski, F. Czerwinski, B. Kuczkowski 3\$00; S. Stępkowski 5\$00; 24\$400

W Chato Grande
(Rio G. do Sul) lista p. Jana Szalugi
A. Prasiewicz 3\$; po 2\$: S. Rosiak, J. Szaluga; A. Stolarski 1\$200; po 1\$: F. Stolarski, J. Chojnowski, W. Prasniewski, L. Chojnowski, M. Chojnowski; 19\$800

W Chato Grande
po 1\$: M. Prasiewicz, A. Bartnicka; po 5\$00: S. Chojnowski, R. Stefanowska, A. Stefanowska, M. Gieldniszka, M. Rybicki; po 4\$00: B. Rybicka, K. Mesnerowicz; I. Kulakowski 3\$00; po 2\$00: F. Gieldniszka, P. Stefanowski, H. Prasiewska, F. Stankiewiczówna, M. Kulakowska; 19\$800

W Lagoado Benito
(lista Bolesława Kowalskiego)
po 3\$: J. Zygowski, A. Benka; po 2\$: B. Kowalski, J. Benka; po 1\$: M. Zielińska, M. Biesek; po 5\$00: J. Ostrowski, J. Merchel, J. Zielińska, M. Sumera; 14\$000

W Lagoado Pepino:
J. Biesek 30\$000; po 5\$: J. Kurek, Maksymilian; J. Gilmajer 4\$; po 3\$: T. Czerwinski, J. Wycinka, J. Biesek; po 2\$: W. Was, I. Czerwinski, J. Smogorzewski, M. Walczyński, J. Kaszubowski, J. Czerwinski, J. Mekwa, J. Zych; po 1\$500: A. Czerwinski, B. Bielicki; po 1\$: A. Smogorzewski, F. Kmiec, J. Czerwinski, J. Wycinka, P. Mieczkowski; M. Czerwinski 8\$00; 77\$800

W Pororo: (lista p. Józefa Weronki)
J. Weronka 2\$; po 1\$: J. Openkowski, J. Szczepaniak, W. Szyburski, J. Filipak 5\$800;

Lista p. Antoniego Prasiewiczkiego:
po 1\$: W. Openkowski, S. Sobolewski, M. Miński, I. Mi-kolajczyk; po 5\$00: E. Potul-ska, K. Szczepaniak, M. Rosentalski; 5\$500

Lista p. Franciszka Szychockiego:
po 5\$: S. Kłosowski, T. Orzechowski, W. Zdanek 3\$; po 2\$: J. Potulski, J. Kowalski; po 1\$: B. Openkowski, M. Openkowska, B. Otowicz, F. Otowicz, K. Węgrzynek, A. Stodolski, A. Glowacki 3\$00; S. Lewandowski 7\$00; J. Gamzala 5\$00; po 5\$00: W. Openkowski, G. Openkowski, J. Openkowska, W. Węgrzynek, L. Łaciński, A. Szychocki, K. Kwiatkowska; po 4\$00: M. Skierzyński, A. Otowicz; J. Szychocki 3\$00; J. Openkowski 2\$00; 30\$800

Razem 14.285\$000 (C. d. n.)

Kurytyba, 22-go października 1934.
Franciszek Lachowski, prezes
Józef Papugne, skarbnik
Wincenty Flenik, sekretarz.

KLINIKA DENTYSTYCZNA
Kazimierz Mitoszuk
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące
w zakres dentystyczny.
Specjalność: Złote mostki i płyty kau-
czukowe.
Aven. Luiz Xavier 128 (sóbado)
CURITYBA

OKAZJA! Fabryka Słomianek

Jest do sprzedania za bardzo niską cenę
FABRYKA SŁOMIANEK
Do owijania flaszek z kompletnym urzą-
dzeniem. Informacji udziela się przy
Rua Conselheiro Barradas 281
obok Paseio Publico — Kurytyba.

Baczność!

Wszystko po cenach znizonych
Książki do nabożeństwa — w jaki wybór
co dopiero nadszedł z Europy — Obr-
zy religijne, figury kościelne, krepiełnic-
ki, lichtarze i wszelkie inne towary
dewocjonalne! Wszelkie przy-
rządki drukarni i litograficzne — Pa-
bryka pieczętek gumowych i metalo-
wych.

C. E. SCHULZ & COMP.
Rua Barão do Serra Azul 66-72
CURITYBA

Dr. Dante Romanó

AKUSZER - OPERATOR
Profesor Operator Uniwersytetu.
Były asystent szpitali berlińskich.

Leczy syfilisa, drogi m-
czowe, djatermja.
Klinika dla Panien.

Leczy sztucznymi promie-
niami słonecznymi ultra-
fioletowymi.

Konsultorium: Farmacia Minerva
(na 1-szym piętrze) od godz. 1 do
3-ciej po południu.

Praca Tiradentes 554.

Rezydencja
Praca Senador Correia 4

APTEKA

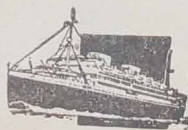
HUMANITARIA - DROGARIA

Rua, Dr. Trajano Reis N 87 — Curityba

Wszelki wybór lekarstw i preparatów
krajowych i zagranicznych po cenach
niskich.

Recepty lekarskie zafatwa się szybko
i sumiennie.

Mala Real Ingleza



BRITANYA 24 Października
do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões
(via Lissabon), Vigo, Cherbourg i
Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires
Asturias 3 Listopada
H. Chieftain 13
Almanzora 20

Z Santos do Europy:
Britania 24 Października
Arlanza 3 Listopada
H. Patriot 5

Sprzedaje się szklarki 3-ciej klasy
do Europy: jak do Polski, Łotwy,
Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławii, Au-
strii, Rumunii, Bessarabji.
Informacji udziela Agencja:

Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 —
Caixa postal 220 — CURITYBA

Hemorroidy

Zupełne ich wyleczenie z gwa-
rancją bez operacji, bez bólu
i bez wycieczek.

**CHOROBY ŻOŁĄDKA
I JELIT.**

(Wrzody żołądka) leczenie bez
operacji, dieta według metod
nowoczesnych.

Calices i Diarreas gwałto-
wne przez leczenie wprost.
Zwiększenie kanału odchodowe-
go, leczenie bez operacji.

Wrzody na nodze,
leczenie bez operacji.

Dr. Mendes de Araujo

Przyjmuje od 2-jej do 5-jej

Avenida João Pessoa 68

Altos da Pharmacia Avenida

CURITYBA

Kupuje się **KASZE**, płaci się
5\$000 za kwartę. **WOSK** po 5\$200
kilo.

Rua Barão do Rio Branco 341

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gar-
dla. — Konsultorium: Avenida João
Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10—
11 i od 3—5 po południu.
Rezydencja: Visconde de Nacar 608,
Telefon 8-8-8

MATERJAŁY NA LATO

Otrzymaliśmy **KASZMIRY** i za-
BRIMY Ina krajowego i za-
granicznego i sprzedajemy je
bez obawiania się konkurencji.

AO MUNDO

das

CASEMIRAS

Ul. 15 de Novembro 129,

KURYTYBA

MÓWI SIĘ PO POLSKU

I PO RUSKU.

DLACZEGO PŁACISZ

LOKATORNE?

Dlaczego nie jesteś właścicielem
domu?

Za 5\$000, 10\$000, 20\$000
miesięcznie, możesz nabyć własny
dom w mieście

Empreza Constructora

Universal Ltda,

która daje go swoim członkom. Pła-
niedzy swych nigdy nie stracił.

Zażądamy informacji przy

Rua 15 de Novembro 384 —

Kurytyba.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i pary-
skich szpitalach. — Klinika ogólna.

Leczy specjalnie choroby skóry, we-
neryczne, pęcherza i włosów.

Klinika dla dzieci. — Leczy żylak-
oraz rany na nogach bez operacji.

Konsultorium: Nad Farmacją, Bras-
la 12a Pradziernia 390. Przyjmuje od

12 do 1-szej i od godz. 4-jej do 6-jej.

Rez. Rua Comendador Araujo 970 —

Telefon 424.

Obuwie

MOCNE

dla Mężczyzn i chłopców.

CENY SPRZEDAŻY SĄ NAJNIŻSZE W MIEŚCIE.

CHAPELARIA VENUS

Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

ORLE

Druga Rezerwa Polska koło Londriny

12 kilometrów od przyszłej stacji ROLAND

Cena 400\$000 za alkiar.

DROGA KOLEJOWA do LONDRINY skończona

Budują ją do ROLANDU.

Główny Agent: **IGNACY SZANKOWSKI** —

CAMBARÁ — PARANÁ.

„A VENCEDORA“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych ga-
tunkach i w pszczerki owianych.

Cukierki, malinowe, kokosowe, cytrynowe, ana-
nasowe, truskawkowe, bananowe, m-
czne i gumowe. —
Prócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego for-
matu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bar-
dzo przystępnych. — Upraszam się Szan. Rodaków o łaskę
we przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Ku-
rytybie.

FRANCISZEK ŁACHOWSKI.

Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

Z pośród wszystkich trunków pije tylko piwo marki **POMBA**

Tuzin 14\$000.

Oryginalny niedorównany gatunek produkowany wyłącznie przez browar

Cervejaria Cruzeiro — Curityba — Tel. 495 1751

Z życia na kolonii

VIEIRAS, 9. 10. 1934.

NASZA UROOZYŚĆ

Już chyba od niepamiętnego
dnia nikt nic nie słyszał ani czy-
tał co u nas się dzieje. Ze wszy-
stkich prawie kolonii bardzo czę-
sto spotyka się w prasie kore-
spondencje, różne artykuły o
różnych tam zebraniach, uroczy-
ściach i obchodach; a o nas
nic i nic. Nic! bo może nie za-
wsze coś nadzwyczajnego, a je-
żeli było to i owo, to nikt nie
ochciał się chwalić przed światem
ze swoich czynów. Tym razem
uwaga na konieczność coś napisać,
nie pisać, aby pokazać, że tu
panuje zgoda, że i tu wre życie,
a praca posługuje naprzód, że i
tutaj są dzielni Polacy.

Kolonia nazywa się
Vieiras. Położona jest na zachód
od miasteczka municypalnego
Palmeira, oddalona od tego
prawie 50 km, i prawie tyle od
Telxela Soares.

Zamieszkała jest przez Pola-
ków, Niemców, (russos) i innych.
Lży prawie 30 rodzin polskich,
reszta to Niemcy i Inni.

Jest tu szkoła, czynna prawie
już 7 lat bez przerwy. Dzieci
uczą gromada. Jest także i
kościół. O tym ostatnim chciałem
właśnie pisać.

Pięć lat temu spotkał nas
duże nieszczęście. Nie wiadomo
z jakiej przyczyny spalił się nam
kościół ze wszystkimi co posła-
dał. Był to piękny i bogaty ko-
ściół. Dołknęli tą stratą od-
czuwaliśmy długo brak jego, a
o budowie nowego prawie nie
można było myśleć. Nabożeństwa
odbywały się w szkole. Nie było
to bardzo wygodne, bo dom
szkolny nie bardzo jest obszerny,
wlec zaraz zajął się komitet

budowy nowego kościoła, który
zbierał składki i ofiary na rzecz
budowy. Dopiero w maju b. r.
można było myśleć o rozpoczę-
ciu. Zaczęło zwozić drzewo i
inne materiały.

Dzięki tylko wielkiej zapobie-
gliwości komitetu stoł dziś wspania-
ła świątynia prawie całkowicie
wykończona. Przedstawia się
wspaniale. Drewniana wprawdzie,
ale obszerna i imponująca.

W niedzielę 7. października w
dzień Matki Boskiej Różańcowej,
Patronki naszej kolonii, nastąpiło
uroczyste poświęcenie
nowego kościoła. Aktu poświęce-
nia dokonał W. Ks. proboszcz
z Palmeiry, podczas którego
przypiewywał chór z P. Novos
pod przewodnictwem p. Leona
Salaty. Po nabożeństwie odbyła
się loteria fantowa i wiele in-
nych niespodzianek; dochód prze-
znaczony został na kościół.
Wszyscy się weselili, a dużo
obcych się dziwiło, że w tak

krótkim czasie mogliśmy doko-
nać tak pięknego dzieła.

Na wyróżnienie zasługują so-
bie nieskradzeni p. p. Władysław
Rybka, Bento Luiz da Costa,
Ludwik Mika i Inni, którzy nie
szczędzając pieniędzy i drogiego
czasu, całą duszą poświęcili się
tej sprawie, chociaż byli i tu
różne przeszkody, ale nie zwa-
żając na swe siły i z całą wy-
trwałością prowadzili pracę na-
przód. Niema tu żadnych partij
i panuje zgoda i jedynomyślność.
Każdy się starał coś dopomóc.
To też kościół nasz naprawdę
może być chlubą naszej kolonii
i symbolem naszej wiary i zgo-
dy.

Wszystkim tym co tak hojnie
i serdecznie spalił swe ofiary
jak i tym co w jakikolwiek spo-
sób starali się dopomóc do bu-
dowy kościoła Naszej Patronki,
tą drogą składamy serdeczne
„Bóg zapłać“ polecając łob opie-
ce Matki Boskiej Różańcowej.

Za komitet
Bolesław Wojnarowicz
Ludwik Mika.

Szlachetna inicjatywa

Z inicjatywy arcybiskupa
Buenos Aires arcybiskupów sto-
lic Argentyny, Brazylii, Chile i
Peru, podjęli ostatnio wielce
chwałebną akcję doprowadzenia
do pokoju między wojującymi
państwami Boliwii i Para-
gwaju. W tym celu wystoso-
wali oni do prezydentów obu
republik wspólną depeszę tre-
ści następującej: „W związku
ze zbliżającym się Międzynaro-
dowym Kongresem Eucharysty-
cznym, arcybiskupi Argentyny,
Brazylii, Chile i Peru proszą
Waszą Ekscelencję o ponowne
podjęcie szlachetnych wysiłków
w kierunku osiągnięcia wza-

jemnego porozumienia i zapre-
stania walk, aby przedstawi-
ciele wszystkich narodów w
braterskim gronie święciło
chwałę Utałonego w Najśw.
Sakramencie Jezusa, Króla
Pokoju.“

Na tę depeszę prezydent Boli-
wii odpowiedział jak nastę-
puje: „Dziękuję za otrzymane
od arcybiskupów Argentyny,
Brazylii, Chile i Peru wezwanie
do pokoju, oświadczam pono-
wnie, że Boliwia ma stanowczą
wolę osiągnięcia pokoju, opar-
tego na chrześcijańskiej zasa-
dzie sprawiedliwości. Obzer-
niejsza i bardziej jeszcze sta-

nowcza jest odpowiedź prezy-
denta Paragwaju, która brzmi:
„Wdzięczny nieskończenie za
życiawą odezwę arcybiskupów
narodów sąsiedzkich, pozwalam
sobie zapewnić Wasze Ekscel-
lencje, że największą dla mnie
radością będzie dobieć w prze-
dnie uroczystości, która skie-
rowuje dziś na Amerykę Połu-
dniową uwagę całego świata,
do gorąco pożądanego pokoju
z Boliwią. Rząd Paragwaju ży-
wi gorące pragnienie położenia
kresu krokowi nieprzyjacieli-
skim i rozwiązania zafargu zgo-
dnie z zasadami ducha chrze-
ścijańskiego i cywilizacji.“

Wiadomość o powyższej wy-
mianie depesz wywarła w Wa-
tykanie wielkie wrażenie. Pa-
nuje tu przekonanie, że godny
pochwały krok arcybiskupów
południowo — amerykańskich
wywrze w interesie pokoju po-
wszechnego i cywilizacji po-
żądane skutki, co szczególnie-
szego nabiera znaczenia w obli-
czu zbliżającego się Kongresu
Eucharystycznego; stanie się
bowiem wymownym przykładem
korzyści, jakie oświeca dla
św. Eucharystji pociąga za sobą
w życiu państw i narodów.

W OBRONIE POSTULATÓW CHRZĘŚCIJAŃSKICH.

Podczas posiedzenia 6-jej ko-
miej Ligi Narodów, na której
rozpatrywana była sprawa
przyjęcia Sowietów, przema-
wiał między innymi przedsta-
wiciel Szwajcarii, Motta. Prze-
mówienie delegata Federacji
Szwajcarskiej, który wystąpił
z protestem przeciwko przy-
jęciu Rosji sowieckiej, wywołało
wielkie wrażenie na wszystkich
obecnych. W mowie swej p.
Motta podkreślił między inne-
mi w słowach pełnych waru-
szania „strasliwą propagandę

antyreligijną jaka od szeregu
lat prowadzona jest systema-
tycznie przez rząd bolszewicki.
Podobnej propagandy, podob-
nej walki z religią nie notowa-
ła dotychczas historia żadnego
kreju. Pograża ona w żalobie
i łach cały świat chrześcijań-
ski oraz tych wszystkich, któ-
rzy wierzą w Boga i w spra-
wiedliwość.“

Podając w streszczeniu prze-
mówienie powyższe p. Motta,
„Courrier de Geneve“ podkre-
śla jako zjawisko charaktery-
styczne i bardzo znamienne dla
doby obecnej fakt, że przeci-
wno przyjęciu i tem samem
uznaniu bezbożniczego i komu-
nistycznego państwa sowieckie-
go, wystąpił właściwie — jeśli
chodzi o stanowczość i powa-
gę protestu — jeden tylko
przedstawiciel świata chrześ-
cijańskiego.

Kalendarz „Ludu“ na rok 1935

Już pojawił się kalendarz Ludu
na rok 1935. Po pobieżnym nawet
przeglądzie kartek jego można bez
przesady powiedzieć, że jest to
najwspanialszy kalendarz, jaki wo-
gał redakcja „Ludu“ wydała.
Okładkę zdobią emblematy brazy-
lijski, argentyński i polski w zwi-
zku z Kongresem Eucharystycznym
w Buenos Aires. Wogóle Kongre-
sowi Eucharystycznemu poświęcono
na rok 1935. Treść bardzo obfita,
poza artykułami odnoszącymi się
właśnie do Kongresu Eucharysty-
cznego omawia on sprawy polskie,
życia organizacyjne i narodowe o-
mawia w Brazylii; dalej idzie
podnoszący o kwestiach interesu-
jących naszych kolonistów; wreszcie
dział poświęcony i rozywkowy
zawiera udatne, interesujące nowe-
le i dowcipy. Wydańnięto zdoła
bardzo liczną ilustrację. Mimo du-
żych kosztów nakładu cena bardzo
umiarkowana: 2,500 za egzemplarz.
Nabyć go można w redakcji „Ludu“
lub też u jej agentów na kolo-
niach. Wskl.

Uwaga! Uwaga!

OSTATNIE NOWOŚCI
w JEDWABIU
OTRZYMAŁA W TYCH DNIACH
CASA DAS SEDAS
RUA 15 DE NOVENBRO N. 21.

BANK FRANCUSKO - WŁOSKI na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fes. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fes. 139 MILJONÓW

Główna Siedziba w Paryżu

Brazylja: FILJE: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curitiba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.

Agencje: Ararasquara — Barretos — Botucatu — Caxias — Espirito Santo do Pinhal — Jahu — Mococa — Ourinhos — Paranaguá — Ponta Grossa — Ribeirão Preto — Rio Preto — São Carlos — S. José do Rio Pardo — S. Manoel.

ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.

CHILE: Santiago — Valparaíso.

COLOMBIA: Baranquilla — Bogotá.

URUGUAY: Montevideo.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA AMERYKĘ POŁUDNIOWĄ na mocy nowych ustaw Kontroli Banków kupuje banknoty w jakiegokolwiek walucie i w jakiegokolwiek sumie z wyjątkiem złotych pezów uruguańskich, która to waluta podlega zastrzeżeniom w Uruguiju.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ jest upoważniony do wydawania czeków, lub zleceń wypłaty listownie, lub telegraficznie w jakiegokolwiek sumie i monecie do wszystkich miejscowości zagranicznych.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ otrzymuje depozyty do podjęcia w każdej chwili z zawiadomieniem, lub na czas określany, dają odpowiednio procenta.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ uprasza Sz. Klienta, ażeby zechciał porozumieć się w sprawie jakiegokolwiek operacji, adresując wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Kto chce jechać do POLSKI lub z Polski do BRAZYLJI niech się uda tylko do solidnej Kompanji Okrętowej

„Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

JEDNOLITA TRZECIA KLASA.

KOMPANJA TA SPRZEDAJE BILETY BEZPOŚREDNIO DO KAŻDEGO MIASTA W POLSCE i odwrotnie bilety «chamada» z Polski do Brazylji.

Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylją i Argentyną.

Doskonała organizacja przy sprządzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI.

Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela

P. TEOFIL G. VIDAL

**Curityba - Rua Barão Rio Branco 195-209
Paraná**

Wszystko: cement, cegły, piasek, dachówki, drzewo do budowni, tury i t.j.p.

MACEDO & Cia.

Posiadają największy skład wszelkiego MATERJAŁU DO BUDOWLI którego dostarczają w małej i wielkiej ilości. — Wykonują plany i kosztorysy.

Udzielają wszelkich informacji. Rua João Negrão N. 621 — CURITYBA

Telefon 869 — Caixa postal 387

SKŁAD MEBLI

Firma:

JAKÓB KOZIEN

RUA SÃO FRANCISCO 284

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołaski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t.p. powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie.

SZOPS w Butelkach z Atlantyki jest dziś śmietanką parańską

TELEFON 790 - 791 — DEPOSITO: TELEFON 709.

Wydalenie robotników polskich z Francji ZA NALEŻENIE DO «BADACZY PISMA ŚW.»

Ostatnio wśród wychodźstwa naszego we Francji rozpoczęła agitację sekta t. zw. «Badaczy Pisma św.», mająca swych zwolenników i ośrodki propagandy również i w Polsce. Do sekty przystąpiło w miasteczku La Mache (dep. Nièvre) 8 rodzin polskich robotniczych. Nie zadowolili się oni bierną rolą wyznawców, ale rozpoczęli ze swej strony agitację, rozdając «bibulię» propagandową wśród robotników polskich i francuskich. Skutek był ten, że prefektura polacji doręczyła owym rodzinom nakaz wyjazdu z Francji. Centrala sekty umyła ręce, odmówiła zajęcia się robotnikami i starania o cofnięcie nakazu wyjazdu. Za radą konsulat polskiego robotnicy podpisali deklarację, że seklarze wprowadzili ich w błąd i że nie wiedzieli, iż sekta «badaczy Pisma św.» ma również cele polityczne. Na tej podstawie władze konsularne wyjednały u władz francuskich zezwolenie na dalszy pobyt robotników we Francji.

W kilka dni po załatwieniu sprawy robotnicy ci pod wpływem seklarzy wystali zbiorowy list do polollii francuskiej, że odwołują złożoną deklarację. Skutki nie dały na siebie czekać. Ponowiono nakaz wyjazdu. Kilka rodzin wyjechało, reszta, w liczbie około 15 osób, w tem małe dzieci, nie mając funduszy na kolei, wybrało się plecthoją do Polski przez Strasburg.

Robotnicy wydalenici cieszyli się najlepszą opinią. Ludzie ci, prostego serca i umysłu, zostali usidłani przez seklarzy, operujących na najniższych uczuciach ludzkich.

Opinia władz jest zgodna, że pod płaszczykiem propagandy religijnej i pacyfistycznej, kryją się zasady komunistyczne. Cudzoziemcy, którzy prowadzą tego rodzaju propagandę, są we Francji żywiołem niepożądanym i stąd następują wydalenia z granic kraju.

Z «badaczami Pisma św.» mają również niemałe trudności i nasze władze wojskowe. W szeregu wyroków sądowych sekta «badaczy Pisma św.» jest określona, jako «niebezpieczna dla państwa».

GUBERNATOR MURRAY Z OKLAHOMY O RELIGII W SZKOŁACH

Gub. W. H. Murray przemawiając w Izbie handlowej w Oklahomie powiedział następujące znamienne słowa o potrzebie religii i szkół parafialnych:

«Gdybyśmy mieli w Ameryce tylko utrzymywane z podatków szkoły stanowe, naród nasz stałby się narodem ateistów i zatraciłby pamięć o Bogu. Musimy mieć szkoły religijne. Religia jest podstawą wielkości każdego narodu. Daje ona ludziom patriotyzm, tężyźnę ducha, moralność i uczciwość. Historia wykazuje, że żaden naród nie może żyć bez niej a bezbożność leży pod rękami każdego narodu, który był niegdyś wielkim. Nie potrzebowalibyśmy się bać niczego w obecnym kryzysie, gdybyśmy byli bardziej religijni.»

Gub. Murray jest byłym nauczycielem.

LEICA

Aparat fotograficzny do sprzedania bardzo tanio ze wszystkimi przybarami. Zgłoszenia w Redakcji «Ludu»

Poznajmy nasze prawa i obowiązki

Konstytucja Brazylji

(Ciąg dalszy)
Art. 91 — Przyśluguje Senatowi Federalnemu:

1) współpracować z Izba Deputowanych w opracowaniu ustaw w sprawach:

a) stanu wojennego;

b) systemu wyborczego i przedstawicielstwa;

c) organizowanie sądownictwa federalnego;

d) podatków i opłat;

e) mobilizacji, wypowiedzenia wojny, zawarcia pokoju i pozwolenia na przejście obcych sił zbrojnych przez terytorium narodowe;

f) traktatów i umów z państwami zagranicznymi;

g) międzynarodowego i między-stanowego handlu;

h) Ustroju portów, żeglugi nadbrzeżnej i rzecznej oraz na jeziorach należących do Związku;

i) międzystanowych dróg komunikacyjnych;

j) systemu monetarnego i miar i wag; emisji bankowych;

k) pomocy stanom;

l) w materji w której stany posiadają kompetencję ustawodawstwa pomocniczego lub uzupełniającego, w granicach art. 5, par. 3;

II badać, w zestawieniu z odpowiednimi ustawami, zarządzenia wydane przez Władzę Wykonawczą, i zawiązać wykonanie rozporządzeń nielegalnych;

III przedkładać Władzy Wykonawczej, za pomocą udokumentowanej reklamacji zainteresowanych, odwołanie aktów władz administracyjnych, gdy dokonano ich przeciw ustawie lub z nadużyciem władzy;

IV zawiązać wykonanie, w całości lub w części, jakiegokolwiek ustawy lub aktu, postanowienia lub zarządzenia, kiedyby zostały ogłoszone jako niekonstytucyjne przez Władzę Sadową;

V opracować, ze współudziałem Rad Technicznych lub Rad Głównych w których się one grupują, plany rozwiązania problemów narodowych;

VI wybierać swe prezydium, dy-

sponować własną policją, opracować własny wewnętrzny regulamin, zorganizować własny sekretariat, przedstawiać Władzy Ustawodawczej wnioski tworzenia lub znoszenia urzędów i oddziałów poborów.

VII dokonywać przejrzenia projektów kodeksu i ujednolicenie ustaw, które mają być zatwierdzone globalnie przez Izba Deputowanych;

VIII spełniać atybućje wynikające z art. 8, par. 3, 11 i 130;

Art. 92 — Senat Federalny pełny, funkcjonować będzie podczas tego samego okresu, co Izba Deputowanych.

Zawsze, ilekroć Izba Deputowanych będzie zwołana ażeby rozstrząsać w sprawach, w których Senat Federalny powinien współpracować, będzie ten ostatni zwołany nadzwyczajnie przez swego prezydenta lub przez Prezydenta Republiki.

(C. d. n.)

Skutek zupełny

Oprócz lekarstw domowych, jak eliksir na bóle, należy mieć zawsze w domu Eldoformio z Casa Bayer, preparat nowoczesny działający przeciw fermentacji w przewodzie pokarmowym. Używa się go z niezawodnym skutkiem przeciw biegunkom różnego rodzaju, kataram kiszki u dzieci i dorosłych. W takich wypadkach, przy zmianie sposobu odżywiania się i używaniu Eldoformio, zauważa się natychmiastowy skutek; ustają wypróżnienia płynne lub półpłynne, biegunkowe, zyskuje się na wadze, a stan ogólny polepsza się.

Eldoformio jest więc nieodzownym lekarstwem domowym.



Z kaszlem i bólem w piersiach śpi dziecko źle a naciągając je skutecznie lekarstwem **FRIXAL**, bóle ustępują.

Za 4\$500 flaszeczka.

Wesoły kącik

SEUSZNIE.

— Cicho bębnie — woła matka, bijąc w złości dziecko.

— Jakże możesz wymagać, żeby bęben był cicho, jak w niego bijesz — mówi ojciec.

INNYM RAZEM.

Znakomity chemik francuski Berthelot był uosobieniem skromności. Gdy w roku 1897 został mianowany ministrem oświaty i naajutrz po nominacji przyszedł do ministerstwa aby objąć urządowanie, wozy, który nie znał go jeszcze, oświadczył:

— Nie będę pana mógł wypuścić. Pana ministra jeszcze nie ma.

— Pardon — odparł Berthelot — wobec tego przyjdę innym razem!

BĘDZIE ŻAŁOWAŁ.

— Niewiem, co robić! Taki mnie pech prześladowa, że chyba już sobie życie odbiorę!

— Nie rób tego, Feluś, póznaj będziesz żałował!

NIEBEZPIECZNIE.

Służąca (telefonuje): — Panie doktorze proszę zaraz przybyć, nasz mały gorączkuje.

Lekarz: — Wysoko?

— Służąca: — Owszem, na czwartym piętrze.